

Handlingar till
**Föreningen Grävande Journalisters årsmöte
i Stockholm 2010-03-20**

Förslag till dagordning

1. Mötets öppnande
2. Val av
 - a) mötesordförande
 - b) mötessekreterare
 - c) två justeringsmän tillika rösträknare
3. Fastställande av dagordning
4. Fråga om mötets stadgeenliga utlysande
5. Styrelsens verksamhetsberättelse 2009
6. Scoops verksamhetsberättelse 2009
7. Revisorernas rapport
8. Fråga om ansvarsfrihet för avgående styrelsen
9. Verksamhetsplan för 2010
10. Budget och medlemsavgifter för räkenskapsåren 2010 och 2011
11. Propositioner
12. Motioner
13. Val av ordförande för föreningen
14. Val av kassör
15. Val av styrelse
16. Val av revisorer, två ordinarie en suppleant
17. Val av redaktionskommitté för Scoop
18. Val av ansvarig utgivare för Scoop tillika redaktör
19. Val av Guldspadejury (förslag om utökning med två) samt sammankallande
20. Val av valberedning samt sammankallande
21. Övriga frågor
22. Mötets avslutande

BILAGOR

- Verksamhetsberättelse sid 2-9
Ekonomi och förslag till budget och medlemsavgift 2010 sid 10-11
Årsredovisning 2009 sid 12-18
Scoops verksamhetsberättelse sid 19-21
Förslag till verksamhetsplan sid 22
Propositioner 23-24

Verksamhetsberättelse 2009-03-27 - 2010-03-20

Årsmötet 2009 hölls den 27 mars i Örebro. Ett 120-tal medlemmar deltog.

Styrelsen har bestått av

Ordförande Karl-Axel Jansson, Partille

Ekonomiansvarig Ulla Danné, Stockholm

Vice ordförande Cathrine Gustavsson, Örebro

Ledamöter:

Emma Johansson, Helsingborg

Kajsa Norell, Stockholm

Mikael Pettersson, Stockholm

Suppleanter:

Tor Danielsson, Kristianstad

Mikael Ekman, Stockholm

Sandra Foresti, Göteborg

Ansvarig Scoop och hemsida:

Christina Kennedy (också ansvarig utgivare)

Valberedning:

Ylva Esping, Sveriges Television Malmö

Linda Kakuli, Sveriges Television Stockholm

Nils Hanson, Sveriges Television Göteborg

Inledning

Vid årsmötet valdes både ny ordförande och ny kassör. Tillsammans med vice ordförande har de utgjort styrelsens arbetsutskott. Hemsida och webb sköts numera av Christina Kennedy.

Styrelsen har sammanträtt vid 8 tillfällen under verksamhetsåret, varav ett tvådagarsmöte i Örebro i september. Flera möten har genomförts som telefonmöten för att hålla resekostnaderna nere.

Grävseminariet i Örebro blev en framgång arrangörsmässigt med stort deltagande och ett gott ekonomiskt resultat. Det har medverkat till att föreningens ekonomi avsevärt förbättrats. Under året har rutinerna för sponsorer och annonser flyttats över till Adviser, som sköter frågorna mot provision.

Kansliet har fått förstärkning i och med att Zara Nasenius sedan hösten 2009 är anställd på halvtid. Hon har utökat till heltid under perioden december-mars för att sköta kansliet också för grävseminariet.

Guldspadejuryn gör ett viktigt arbete, men har fått allt mer att göra i och med att fler bidrag kommer in. Inte minst i bokklassen har det lett till bekymmer och styrelsen arbetar därför tillsammans med Guldspadejuryn för att förbättra förutsättningarna inför arbetet med 2010 års bidrag.

Kursverksamheten har länge diskuterats i föreningen. Det har talats för spetsutbildning och nya kursformer. Det har lett till en omläggning som har känts både angelägen och positiv. Mer om detta i avsnittet om kursverksamhet.

Det har funnits oro för att de många varslen och neddragningar på många redaktioner skall påverka tillströmningen av medlemmar. Av allt att döma har vi klarat oss relativt väl och föreningen hade vid årsskiftet 869 medlemmar varav 24 boende utomlands.

Styrelsens ambition har varit att leva upp till den ambitiösa verksamhetsplan som antogs vid årsmötet 2008. Planen var ett resultat av det stora översynsarbete som då hade genomförts och som resulterade i rapporten "Framtidens FGJ". Så gott som samtliga punkter i planen där styrelsen själv kunnat styra har genomförts.

Kansli

Vårt kansli är förlagt till JMK:s lokaler i Stockholm. Kansliet fungerar som en bas för service till medlemmar, styrelse och allmänhet.

Zara Nasenius har tidigare arbetat med kansliarbetet, men är från hösten 2009 fast anställd på halvtid. Styrelsens förhoppning är att det skall ge stadga åt verksamheten och arbetet i kansliet. Ett problem är trångboddheten (vi delar kansli med Reportrar utan gränser), men där har styrelsen tillsammans med kanslisten sökt hitta lösningar. Delar av föreningens administration (medlemsregister och redovisning) är sedan tidigare utlagd på entreprenad. Det gäller också **Hemsidan** och **Scoop**.

Hemsidan

Christina Kennedy uppdaterar och är ansvarig utgivare för hemsidan. Uppdraget som utförs är att tillföra medlemmarna nytta, genom att bland annat skriva sammanfattningar av de senaste sekretessdomarna i Öppenhetsbanken, välja ut och tipsa om nyheter som berör undersökande journalister, liksom länka till grävjobb i Sverige och utomlands.

För första året är samma person redaktör för både föreningens tidskrift Scoop och webbens övriga delar. Genom skapandet av en Facebook-sida och ett Twitter-kontor för tidskriften Scoop har redaktören sökt sprida tidskriftens innehåll till en större publik. På sajten publiceras som vanligt utvalda delar av innehållet i föreningens papperstidning Scoop.

Vid Gräv09 i Örebro direktsändes ett antal programpunkter på nätet via Bambuser, och under Guldspadeutdelningen tittade faktiskt 446 personer på galan – många deltog också i den tillhörande chattediskussionen.

På sajten publicerades också videointervjuer med föreläsare och gäster.

Under året har hemsidan haft 199 844 unika besökare (att jämföra med 149 727 år 2008). Höjdpunkten för intresset låg kring grävseminariet i Örebro i mars; den månaden var antalet besök 24 026.

Per dag har genomsnittet legat på 414 unika besökare som lägst och 775 som högst.

Hemsidan har som vanligt informerat om föreningens kurser och seminarium, samt publicerat intervjuer där grävande journalister kunnat sprida metoder och tillvägagångssätt till kollegor.

Styrelsens beslut att halvera arvudet för webbarbetet, har gjort att färre timmar lagts på webbarbetet än tidigare år. Ändå finns nu 307 domar och beslut om sekretess, yttrandefrihet, tryckfrihet, meddelarfrihet och personuppgiftslagen som sökbara sammanfattningar med länkar till originaldokumenten. Banken är ett samarbete med nyhetsbyrån Siren. Vid samma tid förra året fanns drygt 200 domar i banken.

Styrelsen har gett sig själv i uppdrag att ta fram offerter på ett nytt webpubliceringsverktyg för sajten. Detta eftersom det nuvarande inte tillåter många av de grepp som normalt används på Internet (ex bädda in video, visa specifika länkar), och som kan hjälpa föreningen att sprida sitt arbete till fler. Tor Danielsson i styrelsen och Christina Kennedy har påbörjat arbetet att undersöka vilka verktyg på marknaden som kan vara lämpliga för föreningens verksamhet.

Christina Kennedy sköter hemsidan och arbetar med utvecklingen av den, efter styrelsens beslut. Under 2008 lanserades den särskilda sajt för grävseminariet, som med hjälp av ett nytt publiceringsverktyg gör att anmälningsprocessen sköts helt via webben. Tanken med sajten är att seminarieorganisationerna, som till stor del bygger på frivilliga krafter, ska slippa "återuppfinna hjulet" varje år och bygga egna sidor som man gjort tidigare.

Kompetensutveckling

Styrelsens kursutskott (bestående av Tor Danielsson, Sandra Foresti och Emma Johansson) har under verksamhetsåret ägnat mycket energi åt att få fart på kursverksamheten som under senare tid haft färre och färre deltagare. Inledningsvis

diskuterade vi mycket kring nya former av kurser (där huskurser, distanskurser och webbaserade kurser var några förslag), men vi bestämde oss sedan för att börja med att utveckla de traditionella dagskurserna. Det har vi försökt göra genom att satsa på väldefinierade och aktuella teman, introducera ”nya” kursledare och använda oss av aktiv, riktad marknadsföring. Vi har, liksom praxis varit tidigare, genomfört kurserna på olika orter.

Priset för medlemmar har också sänkts, från 2 900 kronor till 2 500 för en heldagskurs, i en strävan att göra medlemskap i föreningen mer attraktivt.

Under 2009 har föreningen arrangerat tre endagskurser, alla under hösten. Två av dem har glädjande nog varit fullbokade.

Matilda Uusijärvi – Granska den privata vården, Malmö (20 deltagare)

Nils Hanson – Grävandets ABC 2.0, Göteborg (10 deltagare)

Niklas Svensson och Inger Arenander – Gräva i politiken, Stockholm (26 deltagare)

I slutet av februari 2010 höll Matti Stenrosen en kurs speciellt för lokaljournalister, Ta initiativet i valbevakningen, i Stockholm. (19 deltagare).

Utvärderingarna av kurserna har genomgående gett mycket höga betyg. Ingen kurs har ställts in under hösten, däremot ställdes två kurser in på grund av för få deltagare under våren (de var dock inte planerade av nuvarande kursutskott).

För att underlätta för framtida byten av styrelseledamöter har vi också satsat på att ordna fungerande rutiner för kursverksamheten. Dessa finns samlade i en manual.

Utöver den ordinarie kursverksamheten har bland andra Mikael Pettersson på egen hand anlitats för kurser i föreningens namn.

I december 2009 arrangerade SR Kristianstad, Kristianstadsbladet och Norra Skåne ett gemensamt seminarium där FGJ stod som medarrangör. Lördagen den 5 december samlades ett 20-tal journalister i Kristianstad för att lyssna till två inbjudna föreläsare.

Förre FGJ-ordföranden Åsa Nicander från HD berättade om tidningens grävnav, hur det arbetar och vilka jobb den prisbelönta gruppen har tagit fram.

Dessutom kom högaktuella SR-journalisten Daniel Öhman från Ekot som delade med sig av arbetet bakom sina granskningar av grisproduktionen. Han berättade bland annat om metoderna som han och hans kollegor använt både inför repen i Danmark och de senaste där Djurrättsalliansen var inblandad. Seminariet i Kristianstad arrangerades för tredje året på initiativ av Kristianstadsbladets Matti Stenrosen och Tor Danielsson på SR Kristianstad.

Internationellt samarbete

Av ekonomiska skäl har styrelsen dragit ned på det internationella utbytet det senaste året. Kontakter har dock förekommit där Kajsa Norell och Jens Pehrsson varit engagerade för framtida gemensamma nordiska projekt.

De nordiska styrelserna undersöker möjligheterna att skapa medel till research-stipendier för undersökande, nordiska projekt. Kontakt ska tas med Nordiska rådet via Nordisk Journalistcenter i Århus, som stöttar tankarna och planerna.

I Sverige har vi sökt medel från Sida och arbetar tillsammans med Medieinstitutet Fojo i Kalmar för det fortsatta arbetet.

FUJ i Danmark har ett omfattande arbete med utvecklingssamarbete bland annat i Mellanöstern, Afrika och Vitryssland. Henrik Kaufholz från deras internationella utskott efterlyste insatser från Sverige särskilt i samband med nya satsningen på Ryssland, Scoop Russia. Kajsa Norell har engagerats i Scoop Russia och ansvarar för samarbetet med Fojo för att få medel till verksamheten där det är tänkt att några svenska journalister skall engageras.

Offentlighetsfrågor

I maj publicerade föreningen en stor kartläggning där vi med hjälp av journalistelever vid Kaggeholms folkhögskola frågat ut riksdagens ledamöter om deras inställning till ett utvidgat meddelarskydd för anställda i privata verksamheter som betalas med skattemedel.

Enkäten - som visade på en tydlig spricka i det borgerliga lägret - offentliggjordes dels genom en debattartikel av styrelsens ordförande Karl-Axel Jansson i Göteborgs-Posten, dels genom en nyhetsartikel skriven av Kaggeholms-elever på föreningens hemsida.

Undersökningen fick genomslag med inslag i SVT:s Rapport och referat hos bland andra Journalisten, Vårdfacket, Dagens Medicin samt flera intresserade bloggare.

Undersökningen följdes under sommaren upp med ett pressmeddelande respektive en ny debattartikel i Gotlands Tidningar, med anledning av nya politiska turer och nya exempel på frågans aktualitet.

Frågan har också aktualiserats av fackfolk och Karl-Axel Jansson föreläste på den läkarjuridiska konferensen i Stockholm hösten 2009.

Seminarier

Gräv2009 arrangerades 27-29 mars i Örebro. Seminariet samlade 585 registrerade deltagare. (Gräv07: 558. Gräv08: 581). Av dem var 401 betalande och 184 friplatser. Antal föreläsare: 49. Utställare: 32 (Gräv07: 23. Gräv08: 35) Sponsorplatser: 26. Arrangörer: 26. FGJ: styrelse, jury och gäster: 20. Nominerade: 24. Liksom 2007 hölls seminariet på Conventum i centrala Örebro.

Tanken med att återkomma redan efter två år till samma arrangörsgrupp var att kunna dra nytta av tidigare erfarenheter. Så blev det också till viss del. Att sedan flera av de som var med och jobbade med Gräv2007 just fått barn innebar att det inte var riktigt samma personer som förra gången.

Grävgeneral Cathrine Gustavsson och ett förhållandevis litet energiskt team arbetade fram ett uppskattat seminarium, som innehöll ett smörgåsbord av intressanta föreläsningar och flera debatter. Ett bärande tema var internet, med fokus på bloggösfären. Sofia Mirjamsdotter och den egyptiske bloggaren Wael Abbas var två av föreläsarna. Ekonomi samt kriminella nätverk var två andra ämnesområden på konferensen.

Speciellt för året var samarbetet med Nära, NA:konferensen med inriktning på lokaljournalistik, som var ett eget spår under helgen. På fredagskvällen arrangerades en Nära-gala.

Gräv2009 tog fasta på styrelsens uppmaning om att hålla nere kostnaderna. Det innebar att seminariet genererade en vinst på 374 000 kronor till föreningen. Antalet deltagare var fler än tidigare, och intäkterna från försäljning av annonser var också högre än tidigare år, vilket var glädjande då en vikande konjunktur annars börjat ge avtryck.

Reporterlistan

Vår maillista "Reporterlistan" är ett verktyg för medlemmarna. Aktiviteten på listan varierar kraftigt. Ibland är frågor och svar många, ibland händer inget under veckor. På senare tid har fler anmält intresse av att vara med samtidigt som aktiviteten på listan ökat. Cirka 300 medlemmar är med på "Reporterlistan". Med införandet av lathunden på www.fgj.se har en del frågor som tidigare fanns med på reporterlistan kunnat besvaras med hänvisning till våra webbsidor.

Stipendier

På grund av det ekonomiska läget begränsade styrelsen stipendierna för Grävseminariet i Örebro 2009 till 30 000 kronor och de betalast endast ut som resestipendier. Hälften av beloppet betalades ut till 5 grupper/skolor och den andra hälften till 17 enskilda medlemmar.

Inför Grävseminariet i Stockholm har samma princip använts och totalt delas nu ut stipendier för c:a 30 000 kronor.

Mentorer

Ett system för mentorskap lanserades i samband med Gräv-06. Mentorerna presenterades på FGJ:s hemsida. Relativt få känner till att vi har haft ett mentorsprogram och det har nu lagts ned. Eventuellt kan det bli aktuellt med mentorskap i föreningens regi i framtiden.

Guldspaden

Styrelsen har i samråd med guldspadejuryn ändrat reglerna för hur bidrag ska skickas in. Bidrag publicerade under första halvåret ska skickas in redan under hösten för att juryn ska kunna påbörja sitt arbete redan då. Ändringen var nödvändig för att göra juryns arbetssituation dräglig eftersom antalet bidrag ökat rejält de senaste åren.

Guldspadarna för 2008 års arbeten delades ut i samband med grävseminariet i Örebro 2009. Till tävlingen hade 155 bidrag skickats in vilket kan jämföras med 144 året innan och 118 ytterligare ett år tillbaka.

Inför 2010 års arbete för juryn har styrelsen och juryn samrått och kommit fram till ett åtgärds paket för att underlätta för juryn. Förslaget innebär bl a att juryn utökas med två personer och att inlämningstiden för bokklassen flyttas så att böckerna skall vara inne redan i december månad.

Glädjande nog har hela den jury som arbetat med 2009 års bidrag bestämt sig för att fortsätta ytterligare ett år. I en pressrelease säger Guldspadejuryen så här om arbetet med 2009 års bidrag:

- Kvaliteten på bidragen har i flera klasser glädjande nog varit mycket hög i år. I fyra klasser - rikstv, riksradio, större dagstidning och i bokklassen - har vi därför valt att nominera fyra bidrag som nu får slåss om den åtråvärda Guldspaden, säger Bertholof Brännström i juryn.

- Sist men inte minst vill vi också peka på att 2009 blev ett genombrottsår för den undersökande journalistiken på webben. Därför kommer för första gången nu en guldspade att delas ut i klassen. Alla tre nominerade bidragen har jobbat aktivt och mycket medvetet med just webbens egna möjligheter, säger Brännström.

Vinnarna av Guldspaden 2008 blev:

Rikstv

Agneta Bernárdzon, Karin Jonsson

Sista vilan, SVT Uppdrag Granskning

Motivering:

“För ett chockerande avslöjande av en utbredd brist på respekt för de döda och deras anhöriga”

Riksradio

Anna Jaktén, Bo-Göran Bodin, Sanna Klinghoffer

I statens förvar, SR Kaliber/SR Ekot.

Motivering:

“För att med enastående uthållighet och engagemang ha avslöjat skandalösa förhållanden och häpnadsväckande cynism inom svensk kriminalvård”

Lokalradio

Petra Haupt, Håkan Svensson (frilans)

MVG-fabriken Pro Civitas, SR Radio Malmöhus

Motivering:

“För att med grundlighet ha avslöjat manipulerade betygssystem och upprörande geschäft inom en framgångsrik friskolekoncern”

Stor tidning (Upplaga större än 100 000 ex)

Jens Mikkelsen, Johan Wessman

HSB:s gräddfil, Sydsvenska Dagbladet

Motivering:

“För att med klassiska grävmetoder ha avslöjat en omfattande korruption och svågerpolitik inom Sveriges största bostadskooperation”

Liten tidning (Upplaga mindre än 100 000 ex)

Mathias Ståhle

Avhopparna, Eskilstuna-Kuriren

Motivering:

“För ett nydanande grävarbete som ger avslöjande inblickar i det dolda politiska spelet”

Tidskrift

Anna Tiberg, Marie Edholm, Mikael Färnbo, Marcus Johansson

Vita dukar – svart tvätt, Dagens Arbete

Motivering:

“För att med innovativa metoder avslöjat hur utnyttjandet av papperslösa spridit sig till hela samhällskroppen”

Bok

Ingrid Carlberg

Pillret, Norstedts

Motivering:

“För att med en imponerande research ha blottlagt hur läkemedelsindustrin - med tvivelaktigt vetenskapligt stöd - utnyttjar människors psykiska ohälsa”

Två hederomnämningar delades ut:

Hedersomnämning Rikstv

Hannes Råstam

(Thomas Quick och Varför erkände dom?)

Motivering: "För att metodiskt ha blottlagt allvarliga brister i det svenska rättsväsendet, där dåligt underbyggda erkännanden riskerar att undergräva tilltron till systemet"

Hedersomnämning Webb

Fredrik Öjemark och Kalle Bergbom, DN.se

(Rinkebyskolan)

Motivering: “För ett avslöjande av verkligheten bakom en prisbelönt skolfasad”

Guldspadejury 2009-2010

Tomas Bresky, Sveriges Television

Bertholof Brännström, Västerbottens-Kuriren

Anna Careborg, Svenska Dagbladet

Britt-Marie Citron, frilans

Anne Jalakas, frilans

Torsten Malmström, JMG

Hanna Stjärne Sveriges Radio

Kassörens kommentar till bokslut och budget:

Årsredovisningen är upprättad enligt bokföringslagen och är uppställd på samma sätt som tidigare år. Redovisningen är upprättad i samarbete med Rebo, det redovisningsbolag som vi anlitar.

Styrelsen redovisar ett underskott för 2009 på 220 109 kronor, varav avskrivning 56 000 kronor, jämfört med en budgeterad förlust på 48 000 kronor. Underskottet beror i huvudsak på att föreningen prövar en ny sponsormodell där annonsbyrån Adviser säljer avdragsgilla sponsorpaket. Det innebär att intäkterna kommer till föreningen under år 2010 istället för under år 2009, vilket de hade gjort om vi hade använt oss av vårt gamla system för sponsorskap – alltså det system som vi hade budgeterat för. I år kommer vi i kapp sponsoromläggningen och vi föreslår därför en väl balanserad budget för 2011.

Styrelsen föreslår att medlemsavgiften ligger kvar på samma nivå. Föreningen har en likviditet på 421 procent, mycket tack vare ett det goda ekonomiska resultatet från Grävseminariet 2009 i Örebro. Cathrine Gustavsson, som var grävgeneral för Gräv 2009, lämnar en egen redovisning

Scoop gick drygt 40 000 kronor minus jämfört med budget för 2009. För att bättre kunna hålla budgeterat resultat har Scoop under hösten bytt annonsförsäljare och till nu efter årsskiftet har vi också bytt tryckeri. Scoopredaktören Christina Kennedy lämnar en egen redovisning.

Vid årsskiftet hade föreningen 889 medlemmar. Under 2009 fick föreningen in 218 537 kronor i medlemsavgifter. Det är nästan 100 000 mindre än budgeterat för 2009 och beror på att 2009 års avgifter till stor del kom in redan 2008 och att avgifterna för 2010 till större del kommer in efter årsskiftet.

Under hösten har kursverksamheten kommit igång, efter att under några år ha legat i träda. Styrelsens utbildningsutskott består av Emma Johansson, Tor Danielsson och Sandra Foresti. Alla tre kurser som hölls under hösten 2009 var en ekonomisk framgång trots att föreningen inte nådde upp till budgeterat resultat.

Styrelsen har medvetet hållit nere kostnaderna för styrelsemöten och styrelsens resor. Kostnaden för styrelsearbetet landade på knappt 71 000 kronor, vilken kan jämföras med budgeterade 139 000 kronor och 2008 års kostnad på 209 422 kronor. På kansliet har Zara Nasenius en fast tjänst på halvtid. Kostnader för kansliet och tillhörande administration hamnade 5 000 kronor mer än budgeterat. En stor del av kostnaden handlar om arbetet med medlemsregistret som Föreningshuset sköter åt oss. Styrelsen håller på att se över om det finns alternativa och billigare sätt att sköta medlemsregistret på.

När det gäller webben gör vi 2009 en planerad avskrivning på 56 000 kronor. Under 2010 planerar styrelsen en upphandling av ett nytt webbverktyg för att få en mer interaktiv och användarvänlig hemsida.

Ulla Danné

Ekonomi FGJ 2010	Resultat	Resultat	Resultat	Budget	Budget
Resultatenhet	2007	2008	2009	2010	2011
101: Scoop	-241 587	-172 297	-240 657	-200 000	-250 000
102: Medlemsavgifter	341 688	329 638	218 538	330 000	350 000
103: Grävseminarium	184 427	118 830	341 099	250 000	250 000
104: Guldspade	-82 156	-130 832	-101 848	-80 000	-120 000
105: Utbildning/kurser	-96 202	-26 581	72 975	90 000	100 000
106: Sponsorer	372 000	358 000	82 000	330 000	300 000
107: Styrelse	-218 144	-209 422	-70 989	-200 000	-74 000
108: Utskott	-24 659	-22 057	0	0	0
109: Kansli Administration	-279 174	-295 244	-276 872	-280 000	-300 000
110: Finans	11 481	-8 686	-2 835	0	0
111: Grävportal (webb)	-79 486	-281 324	-154 062	-200 000	-150 000
112: Grävsem övriga			-71 780		
113: Stipendier	-87 170	-115 156	-27 394	-40 000	-30 000
Avskrivningar	0	-56 000	-56 324	0	-56 000
Skattekostnad	-1 989	-58	0	0	0
Summa	-200 971	-511 189	-288 149	0	20 000

Det ekonomiska resultatet 2009 påverkas av att medlemsavgifter och sponsorintäkter förskjutits till efter årsskiftet 2009/2010. Föreningen redovisar enligt kontantprincipen. Från 2008 har räkenskaperna förändrats genom att seminarierna "momsas". Hela kostnaden för kansli/administration tas från 2009 på resultatenhet 109. Tidigare delades kostnaden för kansliet på 105 och 109.

Styrelsen föreslår
att budget för 2011 antas med ett planerat överskott på 20 000 kronor.

Styrelsen föreslår
att medlemsavgiften för 2011 fastställs till 380 kronor (oförändrat).

ÅRSREDOVISNING

För

Föreningen Grävande Journalister

Org nr 802014-3833

Räkenskapsåret 2009 01 01 – 2009 12 31

RESULTATRÄKNING (kr)	Not	2009 01 01 2009 12 31	2008 01 01 2008 12 31
Intäkter löpande verksamhet			
Medlemsavgifter		218.538	329.638
Bidrags- och sponsringsintäkter		207.000	714.900
Kursintäkter		106.100	118.900
Annonsintäkter		495.868	390.520
Seminarieintäkter		1.012.240	949.560
Prenumerationsintäkter		62.322	29.168
Övriga intäkter		210.092	138.037
Summa		2.312.160	2.670.723
Kostnader löpande verksamhet			
Direkta kostnader		-873.109	-1.120.788
Övriga externa kostnader		-1.384.561	-1.588.396
Personalkostnader	1	-216.278	-404.018
Avskrivningar	2	-56.324	-61.897
Summa		-2.530.272	-3.175.099
Resultat löpande verksamhet		-218.112	-504.376

Resultat från finansiella investeringar		
Ränteintäkter	-	334
Räntekostnader	-37	-7.147
Resultat från finansiella poster	-37	-6.813
Resultat efter finansiella poster	7	-218.149
Resultatstörande poster		
Kostnad tidigare grävseminarium	-70.000	-
ÅRETS RESULTAT	-288.149	-511.189

BALANSRÄKNING (kr)	Not	2009 12 31	2008 12 31
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter	3	56.324	112.648
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	2	-	-
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier och andelar	5	152.274	26.512
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		208.598	139.160
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		65.000	84.250
Övriga fordringar		59.251	380.763
Förutbetalda kostnader		11.266	93.717
Summa kortfristiga fordringar		135.517	558.730
Kassa och bank		124.157	164.866
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		259.674	723.596
SUMMA TILLGÅNGAR		468.272	862.756

BALANSRÄKNING forts.	Not	2009 12 31	2008 12 31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
Balanserat resultat		639.076	1.150.265
Årets resultat		-288.149	-511.189
SUMMA EGET KAPITAL		350.927	639.076
SKULDER			
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Reklamskatteskuld		-	18.601
Leverantörsskulder		59.409	
Övriga skulder		22.478	180.819
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		35.458	24.260
Summa kortfristiga skulder		117.345	223.680
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		468.272	862.756
POSTER INOM LINJEN			
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Not 1 Personal	2009	2008
Medelantal anställda:		
Män	-	-
Kvinnor	1	1
	1	1
Löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader:		
Lön till styrelse	-	2.600
Löner till övriga	152.893	184.253
Sociala kostnader:		
Till styrelse	-	842
Övriga	48.035	64.201
Pensionskostnader	-	-
Summa	200.928	251.896
Not 2 Avskrivningar		
Balanserade utgifter har skrivits av enligt treårsplan		
Not 3 Balanserade utgifter		
Ingående anskaffningsvärde	306.774	245.512
Årets inköp hemsida	-	61.324
Utgående anskaffningsvärde	306.774	306.774
Ingående ackumulerad avskrivning	-194.126	-137.802
Årets avskrivning	-56.324	-56.324
Utgående ackumulerad avskrivning	-250.450	-194.126
Bokfört värde	56.324	112.648
Not 4 Inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	71.224	71.224
Årets inköp	-	-
Utgående anskaffningsvärde	71.224	71.224
Ingående ackumulerade avskrivningar	-71.224	-71.224
Bokfört värde	-	-
Not 5 Finansiella anläggningstillgångar		
SEB Fonder	152.274	26.511
Marknadsvärde	152.274	26.511
Bokfört värde	152.274	26.511
	2008 12 31	2007 12 31

Not 6	Förändring eget kapital		
	Balanserade vinstmedel vid årets ingång		639.076
	1.150.265		
	Årets resultat	-288.149	-511.189
	Eget kapital vid årets utgång	350.927	639.076

Not 7	Resultat	2009	2008
	Årets resultat fördelas på följande verksamheter:		
	Medlemsavgifter	218.538	329.638
	Sponsorer	82.000	358.000
	Utbildning	72.975	-26.580
	Guldspade	-101.848	-130.832
	Scoop	-240.657	-172.297
	Styrelse och revisorer	-70.989	-209.421
	Kansli och administration	-276.872	-295.303
	Grävsem 2009 (del av 2008 o 2010)	339.319	118.830
	Stipendier	-27.394	-115.156
	Utskott	-	-22.057
	Hemsidan	-210.386	-337.324
	Finans	-2.835	-8.687
	Kostnad från tidigare år	-70.000	-
		-288.149	-511.189

Scoops årsberättelse 2009

Redovisning Scoop

Redaktör och redaktion

Christina Kennedy tog över uppdraget som redaktör och ansvarig utgivare efter Magnus Sandelin från och med nummer två 2009. Hon är även ansvarig utgivare för Föreningen Grävande journalisters sajt (www.fgj.se).

Inför varje nummer har redaktören och redaktionsrådet träffats för att prata idéer och diskutera föregående nummer. Sedan Christina Kennedy blev redaktör har mötena hållits omväxlande i Göteborg och i Stockholm där de flesta medlemmar i redaktionsrådet bor. Första mötet hölls emellertid i Örebro under Gräv09-seminariet. Vid årsmötet, dagen innan, valdes nedanstående medlemmar in i redaktionsrådet:

Torsten Malmström, JMG Göteborgs Universitet

Bo-Göran Bodin, Sveriges Radio Ekot

Per Karlsson, frilans

Josipa Kesic, Sveriges Radio Göteborg

Kristin Helgesson Svenske, frilans

Jens Mikkelsen, Sydsvenskan

Daniel Olsson, frilans

Lena Kvist, frilans

Utgivning 2009

De fyra nummer som gavs ut under 2009 är följande:

Nr 1 2009. *Tema Miljöspaning vid Ganges* var ett metodnummer med matnyttiga artiklar om bland annat intervjuteknik, miljöjournalistik och utrikeskorrespondenter. Numret kartlade bristen på svenska grävgrupper, bara fyra av 16 tillfrågade svenska dagstidningar hade organiserat grävandet så.

Nr 2 2009. *Tema Vårdad tystnad* belyste offentligt vårdanställdas rädsla för repressalier om de uttalar sig i media – och vad som faktiskt hänt med dem som vågat ställa upp. En undersökning genomförd i samarbete med Föreningen Grävande journalister och journalistelever vid Kaggeholms folkhögskola, framarbetad av Åsa Nicander och Matilda Uusijärvi, visade den borgerliga alliansens splittring kring meddelarskyddet för de privatanställda. Guldspadevinnarnas alster återpublicerades.

Nr 3 2009. *Tema Gräva bakåt* beskrev de journalister som skrivit om historien med sina granskningar – bland dem amerikanen Joshua Prager som avslöjade hur Raoul Wallenbergs föräldrar egentligen dött. En matig metodartikel beskrev innehållet i de ofta bortglömda svenska arkiven, och - i ett annat tema – undersöktes konsumentjournalistikens betydelse.

Nr 4 2009 *Tema Sponsrat gräv* kartlade de alltfler grävredaktioner i USA som finansieras av välgörenhetsfonder – grundade av landets mäktigaste affärsmän. Numret beskrev också hur journalistiska grävböcker blir storsäljare, och granskade bristen på etik hos frilansjournalister som växlar mellan uppdrag som

kundtidningsskribenter och granskande reportrar. Ytterligare ett tema beskrev svårigheter och möjligheter för gräv i Svenska kyrkan.

Publicistisk linje

Scoop har fortsatt arbetet med temanummer om aktuella och/eller kontroversiella ämnen som berör den granskande journalistiken. Ambitionen är bidra till debatt genom att sätta in ämnen i sammanhang och ge nya perspektiv.

Varje nummer innehåller också stora mängder handfasta tips för och från grävande journalister. Redaktionen strävar efter att hitta goda exempel från de olika medietyperna, samt ge inspiration till både lokalreportern och riksgranskaren.

Annonser

Sedan 2005 har Compro Media sålt annonser för Scoop. Under 2009 beslutade styrelsen att avsluta samarbetet till förmån för ett nytt avtal med företaget Adviser. Då Adviser bara hunnit sälja till ett nummer av Scoop under 2009 är det för tidigt att sja om utfallet.

Totalt för 2009 blev intäkterna för annonser – sedan annonsprovisionen dragits av – 105 704 kronor. Motsvarande intäkt för 2008 var 103 000 kronor.

Tryck och distribution

Tidningen har under 2009 tryckts på Nørhavens tryckeri i Danmark. Kostnaden ligger på cirka 45 000 kr per nummer för 1 700 ex, räknat på ett nummer med 176 sidor plus 8 färgsidor.

Distribution till försäljare sker som förut genom Interpress. Till prenumeranterna har Scoop skickats från Föreningshuset i Stockholm. Kansliet svarar för direktförsäljning av nya och äldre nummer av Scoop.

Upplaga

Enligt de senaste siffrorna vi har ser upplagan ut som följer (inom parentes 2009):

Medlemmar: 869 (895)

Övriga prenumeranter: 132 (124)

Bibliotek: 51 (62)

Interpress: 250 (250)

Lösnummer cirka per nummer: 200 (200)

Totalt: 1 502 (1 531)

Ekonomi

Några poster ur Scoops budget och resultat 2009:

- Redaktörsarvode och redigering per nummer: 42 000 kronor.

- Text- och bildarvoden, per nummer: 25 000 kronor.

Scoop erhöll 125 000 kr i produktionsstöd från Kulturrådet för 2009. Föreningens kostnad för Scoop var c:a 256 000 kronor 2009.

Genomslag

Scoop har under 2009 startat en Facebook-sida och ett Twitter-konto i syfte att nå ut till fler med tidskriftens journalistik. Flera av årets Scoop-nummer har

uppmärksammats av andra medier, bland annat artikeln om borgerlig splittring kring meddelarskyddet för privatanställda liksom uppdragsgivarnas etikkraV på sina frilansjournalister.

Förslag till verksamhetsplan för 2010

Kompetensutveckling/inspiration

- * Erbjudna minst fyra kurser, varav minst en utanför Stockholm.
- * Fortsätta att utveckla arbetet för att hitta nya former för kompetensutveckling.
- * Fullfölja påbörjat arbete med att ta reda på arbetsledares behov, för att se vad FGJ kan bidra med.
- * Anordna det årliga Gräv-seminariet.

Offentlighetsfrågor

- * Fortsätta att bevaka utvecklingen på offentlighetsområdet.

Ekonomi:

- * Fortsätta att söka externa finansiärer för att bland annat utveckla Scoop och webb.
- * Fortsätta arbeta för en ekonomi i balans med sikte på att göra ett överskott 2011.

Verksamhetsutveckling:

- * Stötta Scoop/webbredaktören i utvecklingen av verksamheten och tillsammans med redaktören utvärdera verksamheten.
- * Undersöka och om möjligt föreslå förändringar som förenklar arbetet runt Guldspaden. Det kan till exempel handla om förenklingar vid inlämning av bidrag som bättre utnyttjar webbens möjligheter.

Nå medlemmarna

- * Mejla ut nyhetsbrev till medlemmarna

Propositioner

1. Ersättningar

Under verksamhetsåret har inga ersättningar utgått till styrelse eller revisorer.

Styrelsen föreslår därför

att ersättningar utgår till ordförande och/eller ekonomiansvarig på förslag av valberedningen vid behov.

att förtroendevalda revisorer äger rätt att tillsammans ta ut två arvoderade dagar.

att styrelsen efter särskilt beslut kan fördela högst 10 arvoderade dagar per år till ledamöter som utför uppdrag åt föreningen.

Ersättning för arbete enligt ovan är från 2009 1 500 kronor per dag exklusive sociala kostnader.

att styrelsen efter särskilt beslut kan betala ersättning till styrelseledamot som förlorat arbetsinkomst p g a möte som styrelsen kallat till.

2. Guldspadejuryn

Årsmötet 2009 beslöt om förändring av stadgarnas § 4. Här finns angivet att juryn skall bestå av sju ledamöter. Styrelsen föreslår

att stadgarna förändras så att det från årsmötet 2010 väljs nio ledamöter.

Detta beslut innebär att den nya formuleringen av § 4 formellt träder i kraft först 2011.

3. Medlemskriterier

På årsmötet i Örebro 2009 väcktes frågan om vilka som får bli medlemmar i FGJ, då en bloggare hypotetiskt frågade om han skulle kunna få bli medlem i föreningen.

Styrelsen har under året diskuterat frågan utifrån att föreningen skall vara till för alla som bedriver journalistiskt arbete och kallar sig journalister, och som ställer upp på föreningens syfte.

Idag krävs det att man är "yrkesverksam".

- Om man tolkar "yrkesverksam" som att man måste arbeta som journalist utesluts t.ex arbetslösa.

- Om man tolkar "yrkesverksam", som att man måste ha journalistiken som yrke och därmed få sin lön som varandes journalist, utesluts personer som inte har journalistiken som huvudsyssla men som ändå bedriver journalistik, t.ex. via bloggar.

-Om man kallar sig journalist, står bakom föreningens syfte, och vill bli medlem, ser inte styrelsen något problem för medlemskap.

Med anledning av detta föreslår styrelsen

-att ordet "yrkesverksam" i §2, första stycket tas bort.

Nuvarande formulering:

§2 Medlemskap:

Föreningen är öppen för yrkesverksamma journalister, lärare och forskare inom journalistämnen, journaliststuderande samt pensionerade journalister.

Även andra personer som kan dokumentera ett stort behov och intresse av att följa utvecklingen inom den undersökande journalistiken kan, i undantagsfall och efter särskild prövning av styrelsen, upptas som medlemmar. Styrelsen avgör gränsdragningsfrågor. Styrelsen kan också utse hedersmedlemmar.

Föreslagen formulering:

§2 Medlemskap:

Föreningen är öppen för journalister, lärare och forskare inom journalistämnen, journaliststuderande samt pensionerade journalister.

Även andra personer som kan dokumentera ett stort behov och intresse av att följa utvecklingen inom den undersökande journalistiken kan, i undantagsfall och efter särskild prövning av styrelsen, upptas som medlemmar. Styrelsen avgör gränsdragningsfrågor. Styrelsen kan också utse hedersmedlemmar.

Styrelsen föreslår årsmötet

att anta den nya lydelsen av stadgarnas § 2. Detta beslut måste följas av ett konfirmerande beslut på årsmötet 2011. .

4. Värdegrund

Årsmötet 2008 i Göteborg beslöt om ny formulering av föreningens ändamålsparagraf till följd av en motion från Christoph Andersson. Vid årsmötet 2008 godkändes följande formulering:

§ 1 Ändamål

Föreningen Grävande Journalister (FGJ) är en ideell och opolitisk förening med demokratisk grundvärdering som hävdar alla människors lika rättigheter. Föreningens namn är o s v.

Vid årsmötet i Örebro 2009 uppstod diskussion om begreppet "opolitisk" eftersom vissa av föreningens hjärtefrågor (yttrandefrihet med mera) måste betecknas som politiska. Efter förslag från Lars Carlsson med flera beslutade årsmötet 2009 om följande lydelse:

§ 1 Ändamål

Föreningen Grävande Journalister (FGJ) är en ideell och partipolitiskt obunden förening med demokratisk grundvärdering som hävdar alla människors lika rättigheter. Föreningens namn är o s v.

Styrelsen föreslår

Att årsmötet antar den nya lydelsen av § 1 och att den därmed är gällande för föreningen.

5. Sponsorpolicy

Styrelsen föreslår följande sponsorpolicy för Föreningen Grävande Journalister: Sponsorer av Föreningen Grävande Journalister ska ha anknytning till mediebranschen. I det fall sponsorn saknar denna anknytning, ska undantaget kunna motiveras. Enskilda medlemmar ska, så långt som möjligt, kunna välja att inte vara sponsrade. Det innebär att medlemmar ska, så långt som möjligt, kunna välja bort sponsrade produkter och själva slippa vara skyltdockor för sponsring. Till exempel godkänner föreningen inte att banden till ackrediteringskortet till Gräv har reklam.

Bakgrund:

Sponsring är en förutsättning för föreningens existens och för att den årliga grävkonferensen ska kunna hållas. Men det är samtidigt viktigt att föreningens oberoende och trovärdighet kan garanteras. Nytt sedan i höstas är att vi låter en annonsbyrå sälja sponsorpaket, vilka är avdragsgilla för sponsorerna. Genom att skilja på föreningsarbetet och försäljning av sponsorpaket stärker styrelsen föreningens oberoende och trovärdighet.